

prevodilac

časopis udruženja naučnih
i stručnih prevodilaca srbije

1-2/11

IZ OVOG BROJA:

- Kulturni brendovi Srbije**
- O genezi jezika i saznanja**
- Diskursni konektivi u engleskom i francuskom diskursu elektrotehnike**
- O kritici prevoda**
- O transkripciji japanskih imena**

PRIKAZI I KRITIKE

HRONIKA

PORTRETI PREVODILACA

BIBLIOGRAFIJA – GLOSAR

INFORMATIVNI BILTEN

- 51. godišnja skupština Udruženja**
- Novosti iz zemlje i sveta**

BEOGRAD
2011.

1 Даље Речник САНУ.

значењем (а јавља се још и у 5 израза); затим следе 2) именице: *ојрава, ојрема, основ (основа), ошјава, ошјашак, ошјац, ошвор, ошкриће, ошјуст*, међу којима се по броју значења и израза у којима се употребљава издваја *основ (основа)* (36 значења и 11 израза); 3) придеви: *ојор, оскудан, особен, особити, особни, ошворен, ошмен, ошрован, охол*, од којих по броју значења доминира *ошворен*, са 24 значења (а употребљава се још и у 7 израза); 4) прилози: *ојојно, ојоро, оскудно, ошворено, ошкуд(а), ошмено, ошуг(а), ошужно, охоло*, међу којима се истиче *ошкуд(а)* са 26 нијанси значења (а јавља се још и у 7 израза); 5) узвици: *ох, охо, охо-хо*, па видимо да *ох* може имати чак 10 значења; и на крају 6) предлози, где нпр. *осим* има чак 10 значења, а употребљава се још и у везничкој и прилошкој служби. Када је реч о семантичком садржају лексема, неизоставна тема је и синонимија. Овај том Речника САНУ веома је драгоцен и преводиоцима, јер лексикографи приликом дефинисања лексема наводе и синониме, што је везано за чињеницу да у секундарним значењима скоро све лексеме могу ступити у синонимске односе. Тако нпр. глагол *ошети* у зависности од семантичке реализације може да има синониме: *зјрабити, украсити, освојити, јријрабити, јреошети, ослободити, одвући, сјасити, осамостјали се, развити се, оздравити, јрездравити, изаћи, одскочити, издвојити се, одликовасти се* итд.; или придев *ошрован* синониме: *зјшрован, конјшаминиран, шјшешан, јојубан; ојак, зао, злобан; заједљив, јакостјан; саркастјичан; ојорчен, једак, јневан; инфективан; крш* итд.

У 18. тому Речника САНУ своје место нашле су и лексеме страног порекла. Прелиставајући га, наилазимо на један број лексема страног порекла (са наведеним етимолошким подацима), које припадају стандарду, било општем лексичком фонду или специјалном (термини), а овде ћемо навести само неке од њих: *ојозиција, ојштимизам, ојција, орген, оријинал, орман, орнаменти, осцилатјор, осцијшација, ошолити, официозан* (латински); *ојштика, орјазам, орјан, оркестјар, орјодоксија, орјоеија, осмоза, ошеојороза, ошјалмолојија* (грчки); *офис, офсајд, офсет, офшор, оушјуш* (енглески); *оријами* (јапански); *оријаш, ошјаша* (мађарски); *ошјалисти, офјјшјшти, официр* (немачки, последња лексема и из француског); *осмуљен, ошмен* (руски); *ороз, оршак, осевашјшти, османлук, осунешјшти, ошмарјшти, ошоман* (турски); *оранжада, орјанди, орјанизација, официјелан* (француски).

У складу с концепцијом Речника САНУ да представља и лексику која не припада стандарду, лексикографи у 18. тому обрађују дијалекатску и покрајинску лексику, представљајући њену територијалну распрострањеност и семантичку разуђеност. Читаоцима из градских средина, нарочито онима који припадају млађој популацији, занимљиво и освежавајуће је да виде какви све покрајинизми и дијалектизми постоје и шта све значе. Тако ће им захваљујући 18. тому Речника САНУ бити јасно о чему се ради у следећем, само илустра-

представља важан извор при превођењу.

Ошкaг је започет, Речник САНУ је пролазио и кроз добре, али и *ошешке* периоде; било је и покушаја *ојоврјавања* његове вредности, али не мањка нам *ојштимизма* у веровању да ће и шира јавност схватити да је он *ојштенационално*, *ојштекултурно* и *ојшекорисно* добро. Да закључимо, *са љуном* основом сма-трамо да ће 18. том Речника САНУ, као и сви претходни, бити и те како драго-цен како лингвистима, лексикографима, преводиоцима, професорима језика, лекторима, тако и широј читалачкој публици.

Јованка Милошевић

Mr Nina Polovina, LINGVISTIČKI PRISTUP KONCEPTU ŽENE, Zadužbina Andrejević, Beograd 2010.

Lingvistički pristup konceptu žene је monografija nastala na osnovu istraživanja koje је autorka Nina Polovina, predavač nemačkog jezika struke na Saobraćajnom fakultetu u Beogradu, sprovela за потребе svog magistarskog rada o temi „Konceptualizacija žene u reklamnom diskursu štampanih medija na nemačkom i srpskom jeziku“. Ona objedinjuje lingvistička, sociološka i psihološka istraživanja odnosa žene i društva u Srbiji i Nemačkoj. U predgovoru autorka naglašava da су корпус истраживања чиниле 252 reklame из srpskih и nemačkih nedeljnih и mesečnih časopisa, који су namenjeni različitim ciljnim grupama. Sve one imale су жену као referenta, а како reklame на специфичан начин илуструју односе и tendencije у неком друштву, резултат истраживања су сличности и разлике у медијски plasiranoj slicи жене у ове две средине.

Reklame predstavljaju posebnu vrstu teksta. Ako pođemo od stanovišta da reklame čine deo naše svakodnevice и да имају посредничку улогу у друштвеној комуникацији, разумећемо зашто је Nina Polovina odabrala baš njih као предмет проучавања. One gotovo neprimetno, podsvesno подржавају општеприхваћене ставове, али и уводе новине у shvatanje nekog pojma. Namera reklamne poruke najbolje се реализује путем emotivne реакције recipijenta. „Reklame prikazuju sliku nas samih, naše stavove и наше poimanje života, па нам се nameće misao да bismo путем razumevanja mehanizama reklama mogli да shvatimo и deo себе.“ (str. 10)

Monografija Nine Polovine структурно је podeljena на devetnaest celina. Nakon predgovora, у kome је definisan корпус njenog истраживања, slede sažeci на srpskom и engleskom jeziku, у kojima нам autorka pojašnjava primenjeni interdisciplinarni pristup analizi tog korpusa. Pored toga, predstavljen је и inovativan pristup ovoj tematici који се zasniva на „trostepenom modelu tipologije reklama који obuhvata